

ČESKÁ LITERATURA

2. POLOVINY 50. A 60. LET

LUDVÍK AŠKENAZY: VAJÍČKO

Člověk má mnoho přátel, které viděl jen letmo. Nějak se mu připletli do života, měli v něm svůj malý výstup a zmizeli ze scény. [...] Byl jeden člověk, jmenoval se, řekněme, Pokštefl. Chodil před válkou na gymnázium, dokonce klasické, [...] Rozptyloval se snadno a bujně na cizí účet; jeho záliba byla volat neznámé lidé telefonem a dělat si z nich známá šprtouchlata. Zvláště si zasedl ten mladík na majitele telefonního přístroje číslo to a to. Jmenoval se Eduard Kohoutek a byl, jak se tehdy říkalo, soukromník. Týden co týden se v pátek ve tři hodiny konal tento telefonní hovor: - Dobrý den! – Dobrý den. – Je prosím doma pan Slepíčka? – O, nikoliv! odpovídala kultivovaný hlas po krátkém odmlčení, - u telefonu Eduard Kohoutek. [...] Pak přišel 17. listopad 1939 a pan Kohoutek čekal v pátek ve tři hodiny marně. Stručně řečeno, z ..... se nedalo telefonovat. [...] Přežil to. [...] Vytočil číslo. [...] Tak ty žiješ, uličníku? No, to je báječné.

1. Tematika povídky souvisí s vlnou próz z přelomu 50. a 60. let 20. století. O kterou tematiku se jedná? Vepiš do tabulky téma a kromě L. Aškenazyho uveď další tři autory a jejich díla čerpající z téže tematiky.

TÉMA	AUTORI A DÍLA

2. V textu je záměrně vynechané slovo – doplň jej podle smyslu povídky.
3. Zamysli se nad podtrženým tvrzením v textu. Zkus si spočítat, kolik takových „přátel“ máš?
4. Ludvík Aškenazy psal jak pro dospělé čtenáře, tak i pro děti. K jeho nejznámějším knihám patří epická kniha s hlavním hrdinou trpaslíkem Pitrýskem: ..... (doplň název knihy.) Také v textu se objevuje formule připomínající pohádkovost. Najdi takovou a podtrhn ji.

TAK RŮŽOVĚ

Na římské nádraží přijel pro nás nový autokar společnosti Grandi Viaggi, což znamená Velké Cesty. Byl skleněný, klimatizovaný, radiofikovaný. Šofér měl nad volantem fotografií čerstvě narozených dvojčat a jejich vznešené matky. Pokaždé když zapnul novou rychlosť, podíval se na dvojčata. Zdá se, že byla jednovaječná. [...] K večeři jsme dostali spaghetti a velmi levné víno, trochu nezralé třešně; do polévky nám nastrouhali ten parmigiano. Strouhal ho takový udivený pikolík a hezky si při tom zpíval, něco o Sardinii, že jsou tam zelené kopce, ale vůbec ty nejzelenější kopce, a kde? Na Sardinii. [...] – Sardiňane, zvolal mladík, - přines sem sardinky, ale s hlavičkama. Já chci, aby na mě ty sardinky koukaly.

5. K jakému uměleckému žánru patří uvedená ukázka? .....
6. Co se snažil autor záměrně zachytit spíše než faktografické údaje?
.....
.....
.....

7. O kterou osobnost se jedná?

L. Aškenazy navázal na linii žánru, jemuž se věnoval mj. významný český spisovatel, který procestoval Itálii, Anglii, Španělsko i Holandsko a také severské země – např. Dánsko, a své zážitky vydal knižně.